

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm V. Ad aures.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Arare, nec ad altiores ordines ascendere permittitur; huic Episcopus poenitentiam condignam imponat, eique suadeat, ut parte poenitentiae peracta in susceptis ordinibus ministret, sed ijs contentus, ad altiores ordines non ascendat. Quod si nihilominus ordinationem petat, non potest ei Episcopus negare, quando crimen occultum est.

Sermo hic est de crimine, quod neque populariter notorium est, neque iudicialiter, sed Episcopo secreto cognitum ad paternam correptionem; ita ut euulgare ei non liceat, sicuti docui lib. 3. p. 2. c. 4. n. 6. & tra. 3. c. 3. num. 5.

Calus autem huius e. duobus modis intelligi potest: Primo, de crimine, quod ipso iure suspensionem, aut irregularitatem non dispensabilem ab Episcopo inducit. Ut si Diaconus abortum mulieri procurarit, fortuam animato: Hoc casu Episcopus homini in conscientiae foro iniuncta poenitentia condigna, suadeat, ut in susceptis ordinibus ministret, quatenus id necesse est ad infamiam evitandam; sed ad ordinem presbyterij non ascendat, ante impetratam dispensationem a Papa. Quod si nihilominus ordinari se publice petat, tamen occulte indignus sit, repelli non potest. Eo quod sacramenta, & omnes actus publicae potestatis, gubernationis, aut dispensationis exerceri debeant secundum publicam notitiam & opinionem, non secundum privatam scientiam gubernantis, vel dispensantis: cum alioquin multa scandala, perturbationes, & iniuriae oriri possent, ut docui lib. 5. tr. 4. c. 6. n. 10. Et ita explicant hoc c. Gl. fin. Syl. ver. ordo, 3. q. 9. Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 15. n. 8. Hic tamen intellectus difficultatem aliquam patitur; quia textus significat, quod Episcopus occulto criminoso suadere debeat, ut ad superiores ordines non ascendat: cum tamen id ipsum ei in isto casu imperari debeat pro conscientiae foro, uti constat ex c. ult. hoc tit.

Secundo intelligi potest de crimine enormi, quod per se non infert suspensionem, aut irregularitatem; sed suspensionem, ac depositionem mereretur per Iudicis sententiam, si notorium, aut iudicialiter cognitum esset,

v. g. incestus. Et tamen Clerico incestuoso occulto Episcopus poenitentiam condignam in foro conscientiae peragendam imperare debet: atque insuper suadere, ut aliquamdiu abstineat a sacro ministerio, donec parte poenitentiae peracta, Deo satisfecerit pro peccatis; ad superiores autem ordines, propter humilitatem, & ad dignam agendam poenitentiam, non ascendat: Si tamen promoveri velit, repelli non potest, cum iure impeditus non sit. Qua simili ratione dixi lib. 5. Theol. mor. tr. 10. p. 4. c. ult. §. veruntamen, quod marito incestuoso in foro conscientiae suaderi possit, ut mortua uxore a secundis nuptijs abstineat, ob poenam tanti delicti: si autem nolit, imperari ei id non posse.

CAPITVLVM V.

Ad aures.

PARAPHRASIS.

Aliqui Religiosi questi sunt apud Archiepiscopum Turonensem, quod Praelati eorum consentire nolint, ut ad superiorum ordinum gradus ascendant; cum tamen digni essent, & nullus eis defectus obijci posset. Ad id respondit Lucius III. honestius, ac tutius esse, ut Religiosi obedientiam Praepositis suis impendentes in inferiore ministerio deseruiant, quam ut cum Praepositorum scandalo gradum appetant superiorem; cum non in gradum sublimitate, sed in amplitudine charitatis acquiratur regnum Dei. Sed & ideo Religiosorum querele condescendendum non est, quia fieri potest, ut Praelati eorum secreta crimina ut defectus nouerint, ob quos ad sublimiores ordines promoveri non debeant.

SUMMARIUM.

1. Praelati Ordinum ratione voti obedientiae potestatem iurisdictionis obtinent in suos regulares, ut precipere possint, quae pertinent ad Ordinis regulam, disciplinam, ordinum gradus, &c. nec Episcopus

Rrr pss

pus se immiscere potest, nisi constet de negligentia, vel iniuria Prælati.

2. *Prælati sciens in secreto (non sacramentali) alicuius regularis defectum, v. g. irregularitatem ex homicidio occulto, non debet, neque potest eum ad Ordines mittere.*

NOTANDVM Vn. Prælati Ordinum potestatem iurisdictionis obtinent in Regulares suos, vt ipsis, ratione præstiti voti obedientiæ, præcipere possint, quæ pertinent ad Ordinis regulam, disciplinam, rationem viuendi, officia, & ordinum gradus: Ita, vt Episcopus se immiscere non debeat, nisi constet de negligentia, vel iniuria Prælati. *Qua de re dixi lib. 1. Th. mor. tr. 4. c. 7. n. 28.*

Obijci solet: Quod responsio huius c. contraria videatur c. præced. Respondeo; Nequaquam esse contrariam. *Quia si Clericus, v. g. ad beneficium promouendus, ordines superiores petat, Episcopus ratione officij sui obligatus est illi conferre, si canonicum impedimentum ipsi obijcere non possit, tametsi occultum eius crimen sciat, vt supra dictum. Sed alia ratio est de Prælato Ordinis, qui obligatus non est Regulares suos ad altiores dignitates, aut ordinum gradus promouere; cum obedientiarum sint, seu ex imperio & dispositione Abbatis pendentes, iuxta c. non dicatis, 12. q. 1. Quamobrem si Prælati in secreto (non sacramentali) sciat alicuius Regularis sui defectum, v. g. irregularitatem ex homicidio occulto, non debet, imò neque potest eum ad ordines mittere; cum sine peccato suscipere nequeat. Constat enim, quod Prælati mittendo, adeoque iubendo, vt ordines irregularis accipiat, cooperaretur peccato eius.*

CAPITVLVM VI.

Si Archiepiscopus.

SVMMARIVM.

1. *Metropolitani ab omnibus Suffraganeis consecrari debet*
Sed hæc obligatio videtur in his prouinciis esse remissa ex voluntate Papa.

2. *Suffraganei à tribus Episcopis consecrantur, iussu Metropolitanæ, & cum consensu aliorum Episcoporum comprouincialium.*

3. *Et hoc antiquo iure; nouo autem promotiones ecclesiarum Cathedralium seu Episcopialium sunt reseruate summo Pontifici; nisi quod nominatio seu presentatio personarum idonearum ad Episcopatus relictæ sit Regi Galliæ, Hispaniæ, Poloniæ, &c.*

In sola Germania ius eligendi Capitulis Cathedralibus adhuc competit per Concordatam Germaniæ cum Nicolao V. Pontifice.

4. *Consecratio Episcoporum etiam in alia ecclesia, quam Cathedrali institui potest. Generalis autem clericorum ordinatio in Cathedrali, vel alia, quantum fieri potest, digniore ecclesia.*

5. *Episcopi vel Archiepiscopi die Dominico consecrari debent.*

AD consecrationem Archiepiscopi, quæ in ecclesia metropolitana fieri debet iuxta c. qui in aliquo, §. Sed nec, in fine, d. 51. omnes Episcopi Suffraganei seu Comprouinciales venire debent, vt omnibus presentibus & assistentibus ordinetur. Ita Lucius III. atque habetur in c. 1. d. 66.

Arbitror autem, ex Summi Pontificis voluntate hanc obligationem remissam esse in his prouincijs, quibus Episcopi à Metropolitana ecclesia plerumque plurimum itineris distant.

S. Reliqui.

EPiscopi Comprouinciales à tribus Episcopis, iussu Metropolitanæ, requisito prius consensu aliorum Comprouincialium Episcoporum, consecrari debent. Ita etiam habetur in c. porro, d. 66. & tota ferme d. 64. & 65.

Quod si in prouincia contingat vnum tantum adesse Episcopum, is conuocabit Episcopos vicinæ prouinciæ, & cum illis ordinabit Episcopum Comprouincialem, c. si fortè, d. 65. *Quia hoc ius Vniuersitatis deuoluit*